

DECIZIE

13 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

judecători

DIACONU Iurie

CATAN Liliana

BOICO Victor

BEJENARU Iurie

CRAIU Nicolae

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021, declarate de inculpatul SOROCEANU Andrian și avocații CAMINSCAIA Aliona, ASANDEI Dorin și BARBĂ Tudor toți în numele inculpatului

SOROCEANU Andrian XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în **XXXXX**.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.05.2018 – 19.06.2020;

Instanța de apel: 20.07.2020 – 23.02.2021;

Instanța de recurs: 05.05.2021 – 13.09.2021.

Asupra recursurilor ordinare declarate, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 19.06.2020, Soroceanu Andrian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod Penal la 2 (doi) ani închisoare, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

Corpul delict – automobilului de model „Skoda Octavia” cu n/î **XXXXX** – a fost lăsat în proprietatea lui Iacub Vladimir.

2. Prima instanță a reținut că Soroceanu Andrian, la începutul lunii mai 2016, aflându-se pe str. Ceaikovski 16, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul că va achita în rate automobilul de model „Skoda Octavia” cu n/î **XXXXX**, la dobândit ilegal de la Vladimir Iacub, neonorându-și până în prezent obligația asumată. Astfel, cauzându-i părții vătămate un prejudiciul considerabil în sumă de 4000 euro, ceea ce conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, constituie suma de 89760 lei.

Aceste acțiuni ale inculpatului au fost calificate în baza art. 190 alin. (1) Cod Penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.*

3. Nefiind de acord cu sentința apel, în termen, a declarat procurorul Vozian Dorin prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri judecătorești prin care Soroceanu Andrian să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.

(4) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 8 ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării valorilor materiale pe un termen de 5 ani.

În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat că prima instanță neîntemeiat a exclus din învinuirea adusă lui Soroceanu Andrian semnul calificativ „*cu cauzare de daune în proporții mari*”, punând la baza acestei concluzii răspunsul oferit de SRL „DAAC-Auto”, care, de fapt, confirmă doar că prejudiciul indicat în rechizitoriu este unul real, care nu poate fi supus unor dubii rezonabile, atât timp cât în perioada anului 2017 un automobil de același model și cu aceleași particularități tehnice putea fi comercializat și la un preț ce exceda suma indicată în rechizitoriu.

Într-o altă ordine de idei, făcând abstracție de informația prezentată de importatorul autorizat, urmau a fi apreciate corect declarațiile părții vătămate și ale martorului Iacub Andrei, care fără echivoc, declară că au convenit cu inculpatul referitor la prețul automobilului, și anume la suma de 5500 euro, care potrivit cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei în perioada săvârșirii infracțiunii echivalau cu 123429 lei, ceea ce constituie proporții mari.

Aceste declarații au fost susținute inițial și de inculpat, care a declarat că, în urma negocierilor, a ajuns la concluzia că automobilul valorează 5500 euro. Ulterior, acesta deja declară că consideră că prețul automobilului era de 4000 euro. Astfel, declarațiile inculpatului sunt incoerente, și urmează a fi apreciate critic, în partea ce ține de diminuarea intenționată a prețului automobilului, în vederea evitării unei răspunderi mai aspre.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021 a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care Soroceanu Andrian a fost recunoscut vinovat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal și condamnat la 7 (șapte) ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării bunurilor pe un termen de 5 ani.

Au fost menținute dispozițiile sentinței cu privire la soluționarea sortii corpului delict.

4.1. Pronunțând soluția adoptată, instanța de apel **a constatat că** Soroceanu Andrian, la începutul lunii mai 2016, aflându-se pe str. Ceaikovski 16, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul că va achita în rate automobilul de model „Skoda Octavia”, n/î **XXXXX**, l-a dobândit ilegal de la Iacub Vladimir, neonorându-și până în prezent obligația asumată, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu în proporții mari în sumă de 5500 euro, ceea ce conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, constituie suma de 123429 lei și **a calificat** aceste acțiuni în baza art. 190 alin. (4) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții mari*.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că instanța de fond nu a judecat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, fără a dezbate unele probe, adoptând în cele din urmă o soluție insuficient motivată.

În urma verificării prin citire a declarațiilor părții vătămate Iacub Vladimir și ale martorului Iacub Andrei, procesului-verbal de ridicare a obiectului din 24.04.2018, procesului-verbal de examinare a obiectului din 25.04.2018 cu tabelul fotografic,

raportului de verificare tehnică a automobilului „Skoda Octavia” cu n/î XXXXX și polița de asigurare din 26.03.2016 cu contractul, ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict a automobilul „Skoda Octavia” cu n/î XXXXX, cheie și actele ridicate la 25.04.2018 și recipisa de restituire a automobilul „Skoda Octavia” cu n/î XXXXX, cheile și actele ridicate la 25.04.2018 lui Iacub Vladimir, instanța de apel a apreciat că probele administrate de acuzare sunt veridice, utile, concludente și pertinente procesului de stabilire a adevărului și combat declarațiile inculpatului.

Instanța de apel a pus la baza recalificării acțiunilor inculpatului și faptul că toți participanții la proces, inclusiv inculpatul, au declarat unanim că prețul automobilului era de **5700 euro**, iar potrivit certificatului eliberat de către DAAC-Auto SRL automobilul de model „Skoda Octavia”, anul producerii 2005, motor 1,6 gaz/benzin, cutie de viteză manuală cu starea tehnică satisfăcătoare în anul 2017 a valorat aproximativ de la 3700-5700 euro.

Cu referire la pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a reținut că infracțiunea săvârșită se atribuie la categoria celor grave, iar inculpatul, deși se află pentru prima dată pe banca de acuzare, nu și-a recunoscut vina pe deplin, prezintă un pericol social sporit, iar în urma acțiunilor criminale au survenit **consecințele grave produse**.

Ținându-se cont de cele menționate instanța de apel a apreciat că scopurile propuse la art. 61 alin. (2) Cod penal vor fi atinse prin stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de 7 ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării bunurilor pe un termen de 5 ani.

Totodată, instanța de apel a reținut că în rest sentința primei instanțe în partea soluționării chestiunii privind corpurile delict, urmează a fi menținută deoarece prima instanță a adoptat soluția în această parte în conformitate cu prevederile art. 162 Cod de procedură penală.

5. Împotriva deciziei, recursuri ordinare au declarat avocații Caminscaia Aliona, Asandei Dorin și Barbă Tudor, toți în numele inculpatului și inculpatul.

5.1. Avocatul Caminscaia Aliona prin recursul declarat în numele inculpatului solicită casarea totală a deciziei și menținerea hotărârii primei instanțe, apelul fiind greșit admis.

În motivarea cererii, titularul invocă că este prezentă eroarea de drept prevăzută la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de apel apreciind unilateral probele prezentate, luând în considerație doar poziția acuzării, fără a le aprecia obiectiv, încălcând dreptul la un proces echitabil.

În continuare, recurentul indică că nici în faza urmăririi penale nici în cadrul examinării cauzei nu a fost efectuată o evaluare a automobilului și calificarea infracțiunii a fost bazată numai pe declarațiile fiului părții vătămate, iar răspunsul DAAC Hermes SRL, urmează a fi reținut în favoarea inculpatului, reieșind din principiul că toate dubiile se interpretează în favoarea inculpatului, or automobilul la momentul procurării fost exploatat pe maxim în serviciul taxi, și costul automobilului nu poate depăși 3700 euro, echivalentul a 83034, 66 lei (conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei în mai anului 2016) și constituie proporții considerabile.

Prin urmare, concluzia primei instanțe de recalificare a acțiunilor lui Soroceanu Andrian în baza art. 190 alin. (1) Cod penal este una corectă.

5.2. Inculpatul Soroceanu Andrian prin recursul depus, la fel solicită casarea totală a deciziei și menținerea hotărârii primei instanțe, apelul fiind greșit admis, invocând aceleași temeuri de fapt și drept ca și avocatul Caminscaia Aliona, suplimentar solicitând repunerea în termen, arătând că decizia integrală a fost pronunțată public la 23 martie 2021.

Prin Hotărârea nr. 45 din 15.02.2021 Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică a hotărât a prelungi până la 15 aprilie 2021 inclusiv, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, starea de urgență în sănătate publică, declarată prin Hotărârea nr. 35 din 27.11.2020 a Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică, cu posibilitatea de revizuire a termenului dat în funcție de evoluția situației epidemiologice la nivel național.

Din motivul că, pe întreg teritoriul Republicii Moldova a fost prelungită starea de urgență în sănătate publică până la 15 aprilie 2021 inclusiv, inculpatul nu a avut posibilitatea de a se deplasa la 23 martie 2021 la instanța de apel Chișinău pentru a primi decizia integrală.

Totodată Soroceanu Andrian a fost reținut la 03 iunie 2021 și la această dată a făcut cunoștință cu hotărârea, motiv din care el urmează a fi repus în termen.

5.3. Avocatul Asandei Dorin prin recursul depus în numele inculpatului la fel solicită repunerea în termen, casarea totală a deciziei și menținerea hotărârii primei instanțe, apelul fiind greșit admis, invocând aceleași temeuri de fapt și drept ca și avocatul Caminscaia Aliona și inculpatul.

5.4. Avocatul Barbă Tudor în recursul declarat în numele inculpatului solicită casarea totală a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată pe motiv că din materialele cauzei rezultă faptul că prețul automobilului litigios variază și nu este stabilită valoarea prejudiciului material adus pe urma comiterii infracțiunii care ar determina aprecierea acțiunilor inculpatului și gradul de gravitate al infracțiunii săvârșite de inculpat.

În cadrul ședinței, în calitate de parte vătămată, Iacob Vladimir a declarat că a vândut automobilul său de model „Skoda Octavia” lui Soroceanu Andrian la un preț de 5500 euro cu achitarea pe o perioadă de 18 luni, însă a ascuns faptul că s-a înțeles ca prețul real al automobilul să fie de 4000 mii euro plus 1500 de euro dobânda pentru 18 luni.

Prin urmare, instanța de apel nu a data o apreciere convenită și certificatului eliberat de DAAC AUTO SRL prezentat de acuzare prin care se certifică că automobilul de model „Skoda Octavia”, anul fabricației 2005, motor 1600 cm³ GPL, cutie de viteze manual, condiția tehnică satisfăcătoare, în 2017 a valorat aproximativ de la 3700-5700 euro.

Instanța de apel la baza deciziei a pus prețul maximal al automobilului litigios, care variază de la 3700 la 5700 și din aceste considerente este necesar de a fi dispusă o expertiză merceologică.

La fel din mărturiile părții vătămate audiate în cadrul ședinței de judecată care a afirmat că el a găsit cumpărător dispus să achite suma de 2000 euro pentru automobilul litigios ce demonstrează că prețul real de piață al automobilului este unul și mai mic.

Nu a fost luat în considerație că partea vătămată nu a intervenit cu o acțiune civilă care ar determina valoarea prejudiciului, automobilul fiind restituit, fără a avea careva pretenții la starea tehnică a automobilului, fără a fi întocmit un act de primire-predare care ar demonstra că cu automobilul este ceva neregulă.

În cadrul urmăririi penale la faza de terminare a dosarului a fost depusă o cerere privind dispunerea expertizei merceologice, însă solicitarea formulată a rămas fără un răspuns legal, care urma a fi comunicat prin ordonanța procurorului care conduce urmărirea penală încălcându-se dreptul la un proces echitabil dreptul de a administra probe.

În așa fel instanța de apel la examinarea cauzei a ignorat prevederile art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală potrivit căruia expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință, indicând că soluția Curții de Apel este legală și întemeiată.

7. Judecând recursurile ordinare, raportate la actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că recursurile ordinare declarate de inculpat și avocații Asandei Dorin și Barbă Tudor, ambii în numele inculpatului, urmează a fi respinse, iar cel al avocatului Caminscaia Aliona, în numele inculpatului, de admis, pentru următoarele considerente:

7.1. Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate*, adoptându-se soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (*este tardiv sau inadmisibil*) ori nu este întemeiat legal (*este nefondat*).

Art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen*. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei*.

Potrivit practicii CtEDO s-a statuat că termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (hotărârea *Sutter versus Elveția*) și participantul la proces citat legal o dată, deja cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar și este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului în continuare și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art. 6 CoEDO (hotărârea *Ponomaryov contra Ucrainei*).

Inculpatul și avocatul Asandei Dorin în cererile de recurs ordinar solicită repunerea în termen, sugerând că termenul de recurs a fost suspendat până la 15 aprilie 2021 și că acesta, pentru Soroceanu Andrian și avocatul Asandei Dorin, a început a curge din 03 iunie 2021 (data reținerii).

Avocatul Barbă Tudor a denumit cererea de recurs ordinar declarată în numele inculpatului ca recurs suplimentar, fără a motiva întârzierea depunerii recursului ordinar, fără a solicita repunerea în termen și fără a ține cont de faptul că legea procesual-penală nu prevede declararea unui recurs suplimentar.

Verificând corectitudinea sesizării instanței de recurs, prin prisma declarării cererii de recurs ordinar în termenul legal, Colegiul Penal lărgit statuează că una din cerințele obligatorii la depunerea recursului ordinar se referă la respectarea termenului

de declarare a acestuia de către titularii cererii respective, termenul de recurs având caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

La caz, recursul ordinar al inculpatului a fost depus la 29 iunie 2021, cele ale avocaților Asandei Dorin și Barbă Tudor, ambele declarate în numele inculpatului – la 25 iunie 2021 și respectiv 09 septembrie 2021.

Acestea sunt făcute în afara termenului prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, or, după cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea inculpatului și a avocatului acestuia, dispozitivul deciziei fiind pronunțat, în prezența acestora, la 23 februarie 2021, cu înștiințarea că decizia integrală va fi pronunțată la 23 martie 2021 (f.d. 168-172, vol. I).

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 23 martie 2021, pronunțarea integrală a hotărârii a fost a avut loc în lipsa lui Soroceanu Andrian și a apărătorului acestuia, acestora fiindu-le expediată copia deciziei integrale la 25 martie 2021 (f.d. 194, vol. I).

Prin urmare, momentele expuse supra, certifică faptul că Soroceanu Andrian începând cu 23 martie 2021 se afla în cunoștință de cauză despre soluția adoptată de instanța de apel asupra apelului acuzatorului de stat și că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel nu a fost respectat de inculpat, el expirând la 19 mai 2021, or până la 18 aprilie 2021 a fost instituită starea de urgență.

Argumentele invocate de recurenții Soroceanu Andrian și Asandei Dorin în sensul existenței unor motive întemeiate ce a determinat întârzierea, se apreciază ca fiind lipsite de suport legal și probator.

Astfel, inculpatul a cunoscut că instanța va pronunța hotărârea integrală la 23 martie 2021 și de la 18 aprilie 2021 (data expirării stării de urgență) până la 19 mai 2021 (data expirării termenului de declarare a recursului ordinar), nu a întreprins nici o măsură în vederea exercitării dreptului de recurs, cu toate că ultimul urma să se folosească cu bună-credință de drepturile lui procedural, având obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă, și la un interval rezonabil de timp, să se intereseze de soarta cauzei, în vederea respectării termenelor procedurale, ceea ce în speță a fost omis, iar această omitere nu poate fi interpretată în favoarea recurenților.

Mai mult ca atât probe ce ar confirma că scrisoarea nr. 788 din 25 martie 2021 nu i-a fost expediată și nu a fost recepționată de adresat nu au fost administrate de recurent.

Prin urmare, se conchide că recursurile ordinare declarate de inculpat și avocații Asandei Dorin și Barbă Tudor, ambii în numele inculpatului, nu se încadrează în termenul legal, fiind depuse tardiv, iar repunerea acestora în termen, în condițiile expuse supra, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 CoEDO – dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (hotărârea *Ghinea versus Republica Moldova*).

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recursurile ordinar declarate de inculpat și avocații Asandei Dorin și Barbă Tudor,

ambii în numele inculpatului, or, potrivit practicii constante, instanța de judecată nici nu purcede la examinarea fondului unei cereri, deoarece soluția de respingere a cererii ca depusă peste termen sau inadmisibilă nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui drept exercitat în mod legal.

7.2. În continuare, cu referire la recursul ordinar al avocatului Caminscaia Aliona declarat în numele inculpatului, instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Fiind sesizată cu recurs ordinar, instanța de judecată verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.*

Art. 414 Cod de procedură penală prevede că *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Colegiul Penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

După cum rezultă din conținutul recursului, acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

În esență, argumentele părții apărării se axează pe poziția că instanța de apel, examinând apelul, nu a apreciat obiectiv probele, luând în considerație doar poziția acuzării, care este neîntemeiată.

Colegiul penal lărgit, analizând decizia contestată, conchide că speței îi sunt aplicabile prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căruia *instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, deoarece instanța de apel:*

a) nu a respectat prevederile art. 368 și 413 Cod de procedură penală conform cărora *inculpatul se audiază referitor la tot ce știe despre fapta pentru care cauza a fost trimisă în judecată și la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1.*

În acest context se menționează că potrivit materialelor cauzei penale, instanța de apel a fost sesizată despre greșita calificare a acțiunilor inculpatului.

Din cercetarea materialelor cauzei rezultă că inculpatul, deși a fost prezent la judecarea apelului, nu a fost audiat asupra învinuirii aduse, declarațiile făcute în instanța de apel rezumându-se doar la afirmația că *„Cu sentința primei instanțe sunt de acord, iar apelul procurorului solicit să fie respins”* (f.d. 168).

Tot aici se menționează că, potrivit jurisprudenței, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța ar fi trebuit să purceadă la audierea părților și martorilor, conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță (hotărârea *CtEDO Cornelis versus Olanda*), or, în baza principiului contradictorialității în procesul penal, autoritatea responsabilă de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să asculte părțile vătămate, inculpatul și martorii, în persoană, și să evalueze seriozitatea și credibilitatea acestora, evaluarea credibilității fiind o sarcină complexă ce nu poate fi realizată, de obicei, doar prin citirea unei înregistrări a declarațiilor (hotărârea *CtEDO Manoli versus Republica Moldova*).

b) în partea descriptivă a deciziei, nu a făcut o apreciere a probelor, ci doar le-a enumerat, expunându-se doar la aprecierea critică a celor relatate de inculpat în prima instanță.

În lumina jurisprudenței CtEDO, dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de proba sau cel puțin de a le aprecia (hotărârea *Achina versus Romania*).

Mai mult ca atât, atunci când unei instanțe ierarhic superioare i se cere să examineze o cauză atât în fapt, cât și în drept și să facă o evaluare deplină a chestiunii vinovăției sau nevinovăției acuzatului, ea nu poate, ca o chestiune ce ține de un proces echitabil, să determine, în mod corespunzător, acele chestiuni fără o evaluare directă a probelor oferite (hotărârea *CtEDO Popovici versus Republica Moldova*).

Potrivit art. 101 Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor – instanța de judecată fiind obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate, or nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.*

Aprecierea probelor este prerogativa instanței de fond și, ulterior, după caz, și a instanței de apel, atribuții pe care, în speța examinată, aceste instanțe nu le-au exercitat în conformitate cu prevederile enunțate supra.

În speță, instanța de apel în rezultatul judecării apelului, urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, în coroborare cu probele administrate, pe care urma să le aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală).

Contrar acestor stricte prevederi legale, instanța de apel s-a pronunțat insuficient de clar asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor administrate și cercetate, selectiv reținând conținutul unor probe la formarea concluziilor sale, fără a efectua o analiză mai amplă, ținând cont și de alte aspecte ce rezultă din conținutul ansamblului probator, precum și cele atenționate în apel, prezenta sau lipsa elementelor infracțiunilor imputate lui Soroceanu Andrian, efectuând o analiză și motivare neconvingătoare a concluziilor sale, deviind de la cerințele prevăzute la pct. 8) alin. (1) art. 417 Cod de procedură penală.

În consecință, hotărârea este bazată pe presupuneri, or nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor și a legăturii dintre ele.

c) a încălcat prevederile art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală potrivit căroră *instanța de apel nu este în drept de a-și întemeia concluziile pe probe ce nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal*, instanța de judecată fiind în drept de a pune la baza hotărârii numai acele probe, la cercetarea căroră părțile au avut acces în egală măsură.

La caz, se constată că instanța de apel în motivarea soluției adoptate a indicat următoarele probe: declarațiile părții vătămate, martorului și ale inculpatului, făcute în primă instanță și ***verificate prin citire în instanța de apel***, proces-verbal de ridicare din 24 aprilie 2018 a vehiculului litigios, proces-verbal de examinare a obiectului din 25 aprilie 2018, raport de verificare tehnică a vehiculului litigios, ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict a vehiculului litigios și recipisa de restituire a vehiculului litigios.

Potrivit procesului-verbal de judecată, în instanța de apel au fost cercetate doar: procesul-verbal de audiere a părții vătămate, procesul-verbal de ridicare din 24 aprilie 2018 a vehiculului litigios, procesul-verbal de examinare a vehiculului litigios din 25 aprilie 2018 și ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict a vehiculului litigios(f.d. 171).

Raportând conținutul celor două acte, Colegiul constată că cele menționate în decizia instanței de apel precum că ea ar fi ***verificat prin citire în instanța de apel*** instanța de apel și-a întemeiat concluziile și pe probe ce nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal, cum ar fi: *declarațiile martorului și ale inculpatului, făcute în primă instanță, raport de verificare tehnică a vehiculului litigios, și recipisa de restituire a vehiculului litigios.*

d) a recalificat acțiunile inculpatului în baza alin. (4) art. 190 Cod penal, în lipsa unui act confirmător al valorii vehiculului litigios.

În acest sens se reține că partea vătămată a indicat că împreună cu inculpatul au convenit la prețul 55000 euro.

Inculpatul la urmărirea penală a recunoscut vina, însă declarații asupra fondului învinuirii nu a făcut (f.d. 51-52 și 61-62).

La prezentarea materialelor de urmărire penală avocatul Dodica R. împreună cu inculpatul a solicitat efectuarea expertizei merceologice a mijlocului de transport, pentru stabilirea valorii acestuia la momentul transmiterii (f.d. 67).

Prin ordonanța din 27 aprilie 2018 această solicitare a fost respinsă, indicându-se că partea vătămată în actul de sesizare a indicat suma concretă a prejudiciului produs prin infracțiune (f.d. 68).

În primă instanță, apărarea a revenit la solicitarea de numire a expertizei merceologice (f.d. 130), însă procurorul a prezentat răspunsul de la DAAC Hermes, ***entitate ce nu are împuternicirea de a face evaluarea automobilului***, fapt susținut de acuzare în ședința de judecată (f.d. 131) și instanța a anexat actul la materialele cauzei, fără a verifica dacă apărarea insistă la numirea expertizei merceologice și fără a se expune asupra acestui demers în conformitate cu art. 247 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a preluat ca veridice, pertinente, concludente și utile doar declarațiile părții vătămate făcute în primă instanță cât privește costul vehiculului litigios, în lipsa constatării expertului, or, la caz, este prezentă situația prevăzută de art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală potrivit căruia *expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.*

Tot aici, se menționează și, chiar dacă, instanța de apel a fost sesizată cu apel de către acuzare, ea potrivit principiului devolutiv, urma să verifice în ce măsură cele indicate în învinuire și anume „*neonorându-și până în prezent obligația asumată*” cade sub incidența normelor penale; dacă partea vătămată a încercat să recupereze creanța pe calea civilă; care sunt ratele asupra cărora au convenit părțile și dacă s-a încercat achitarea sau s-a efectuat achitarea unor rate; care au fost acțiunile părților pe perioada de mai bine de 2 ani (Iacub Vladimir sesizând despre pretinsa infracțiune săvârșită în mai 2016 la 05 aprilie 2018 (f.d. 4)).

Toate aceste circumstanțe având importanță la constatarea prezentei/lipsei suspiciunii rezonabile că ar fi fost comisă o infracțiune și la corecta calificare a acțiunilor inculpatului.

Având la bază argumentele expuse supra, Colegiul penal lărgit consideră pripite concluziile instanței de apel, or, instanța de apel nu a cercetat fondul cauzei și apelului declarat, nu s-a expus asupra probelor administrate în speță, referindu-se superficial asupra acestora și fără a le aprecia conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală. Tot în acest context, se menționează că jurisprudența constantă a CtEDO reflectă principiul legat de buna administrare a justiției, potrivit căruia hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția și cu toate că, instanța nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*hotărârea Van de Hurk versus Țările de Jos*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*hotărârea Boldea versus România*).

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurent, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Totodată, deoarece aspectele menționate în pct. 7.2. lit. d) a prezentei hotărâri nu au fost elucidate nici de prima instanță, Colegiul nu se poate ralia cerinței recurentului de menținere a sentinței.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere cuvenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7.3. Reieșind din faptul că decizia instanței de apel este desființată și că prin sentință inculpatului nu i-a fost aplicată măsură preventivă, se dispune eliberarea lui Soroceanu Andrian din arest preventiv, dacă a fost reținut în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021 și dacă în privința acestuia nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau acesta nu execută pedeapsă penală în baza altor hotărâri judecătorești, or, din oficiu, nu pot fi invocate motive pentru a deține persoana în continuare în arest preventiv.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) alin. 1) și pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de inculpatul SOROCEANU Andrian și avocații ASANDEI Dorin și BARBĂ Tudor ambii în numele inculpatului SOROCEANU Andrian.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul CAMINSCAIA Aliona, în numele inculpatului SOROCEANU Andrian, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021 în cauza penală privindu-l pe **SOROCEANU Andrian XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

SOROCEANU Andrian XXXXX urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă a fost reținut în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021 și dacă în privința acestuia nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau acesta nu execută pedeapsă penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 26 octombrie 2021.

Președinte

DIACONU Iurie

Judecători

CATAN Liliana

BOICO Victor

BEJENARU Iurie

CRAIU Nicolae